

**HÄÄDEMEESTE VALLA
ARENGUKAVA**

2011-2020

SISUKORD

1. ÜLDOSA	3
2. HETKESEISUND	5
2.1. PÕHIANDMED	5
2.2. ASUSTUS JA RAHVASTIK	5
2.3. LOODUSRESSURSID JA KESKKONNASEISUND	5
2.3.1. LOODUSLIKUD TINGIMUSED	5
2.3.2. MAA JA PLANEERINGUD	6
2.3.3. LOODUSTURISM JA PUHKEMAJANDUS	7
2. 5. SOTSIAALTÖÖ JA TERVISHOID	12
2.5.1. SOTSIAALTÖÖ	12
2.5.2. TERVISHOID	12
2.6. MAJANDUS	12
2.6.1. ETTEVÕTLUS	12
2.6.2. TÖÖHÕIVE	13
2.7. TEHNILINE INFRASTRUKTUUR	13
2.7.1. INFOTEHNOLOOGIA	13
2.7.2. TEED, TÄNAVAD JA BUSSITRANSPORT	14
2.7.3. VEEMAJANDUS	14
2.7.4. SOOJAMAJANDUS	14
2.7.5. JÄÄTMEKÄITLUS JA HEAKORD	15
2.8. TURVALISUS	15
2.8.1. TULETÕRJE- JA PÄÄSTETEENISTUS	15
2.8.2. KORRAKAITSE	15
2.9. OMAVALITSUS JA HINNANG ÜLDOLUKORRALE	15
2.9.1. VALITSEMINE	16
2.9.2. KOHALIKUD EELARVED	16
2.9.3. KOOSTÖÖ ja SÕPRUSOMAVALITSUSED	17
2.9.4. VALLA ARENGUEELDUSTE JA PROBLEEMIDE ANALÜÜS	17
2.9.5. KOKKUVÕTTEV HINNANG	18
3. STRATEEGIA	20
3.1. STRATEEGILISED EESMÄRGID	20
3.2. STRATEEGILISTE EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS VAJALIKUD TEGEVUSSUUNAD	21
3.3. KÜLAKOOSOLEKUD	22
4. TEGEVUSKAVA	24

1. ÜLDOSA

Käesolev arengukava on edasiarendus 2004. aastal vallavolikogu poolt vastu võetud Hädemeeste valla arengukavast aastateks 2004-2010, mis 2007 aastal kaas ajastati ja 19.03.2008 määrusega kinnitati aastateks 2007-2016. Vahepealsed aastad on toonud muudatusi nii riiklikul kui kohalikul tasandil, osa planeeritud tegevustest on edukalt teostatud, mitmed probleemid säilitanud oma aktuaalsuse, muutunud teravamaks või leidnud lahendused.

Arengukava olemasolu on Hädemeeste vallale vajalik selleks, et

- 1) Kujundada tuleviku vallaelu eelkõige vallaelanike soovide kohaselt ja tagada elukvaliteedi pidev tõus.
- 2) Suunata inim-, rahalisi ja muid ressursse tulemuslikumalt.
- 3) Vähendada riske ning tagada stabiilne ja turvaline areng.
- 4) Muuta ressursikasutus säästvaks, arvestades tulevaste põlvete huve.
- 5) Tagada tervikuna Hädemeeste valla kiirem areng.
- 6) Saavutada kaasrahastamise printsiibil riiklikke või rahvusvahelisi rahapaigutusi.

Käesolevas arengukavas kasutatavad põhimõisted:

Arengukava – omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmärgid määratlev ja nende elluviimise võimalusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

Visioon – soovitatav tulevikupilt, mille poole eesmärgistatud tegevuste kaudu püüeldakse.

Eesmärk – soovitatav seisund prioriteetses valdkonnas, milleni kavatakse jõuda.

Proгноos – olemasolevatele andmetele tuginev tulevikuseisundi hinnang.

Prioriteet – kokkulepitud eelistus eesmärkide, valdkondade ja tegevuste osas.

Tegevuskava – eesmärkide saavutamiseks vajalike tegevuste kogum.

Valla arengukava õiguslik taust

Valla jaoks kohustusliku dokumendi - arengukava koostamist ja vastuvõtmist reguleerivad "Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus" ja Hädemeeste valla põhimäärus.

Arengukava on omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmärgid määratlev ja nende elluviimise võimalusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele. Arengukava sisaldab hetkeolukorra analüüsi. Arengukavas kajastatakse kuni arengukava perioodi lõpuni strateegilised eesmärgid ja tegevused eesmärkide saavutamiseks.

Kõik seaduse alusel kohalikele omavalitsusele kohustuslikud valdkonnapõhised arengukavad, valla arengukava ning üldplaneering peavad olema omavahel seotud ning ei tohi olla vastuolus.

Mis tahes eelarveaastal peab kehtiv arengukava hõlmama vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat. Kui vallal on pikemaajalisi kohustusi või neid kavandatakse pikemaks perioodiks, esitatakse arengukavas andmed arengukava kehtivusaega ületavate kohustuste kohta.

Arengukava koostatakse kogu valla territooriumi kohta. Täiendavalt võib arengukava koostada:

- 1) valla territooriumi osa kohta kehtiva arengukava täpsustamiseks või täiendamiseks;
- 2) valdkonnapõhise arengukavana kehtiva arengukava täpsustamiseks või täiendamiseks;
- 3) mitme valla või linna või nende territooriumi osade kohta huvitatud kohalike omavalitsusüksuste omavahelisel kokkuleppel.

Arengukava koostamise protsessi kaasatakse huvitatud isikud, selle tagamiseks on korraldatakse avalikke arutelusid.

Teated arengukava või selle muutmise eelnõu avalikustamise kohta avaldatakse valla veebilehel ja need on enne arengukava kinnitamist avalikult kättesaadavad vähemalt kolm nädalat. Arengukava ning volikogu ja volikogu komisjonide istungite protokollid arengukava menetlemise kohta avaldatakse kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel. Arengukava ja arengukava muudatused avalikustatakse seitsme tööpäeva jooksul, arvates nende vastuvõtmisest vallavolikogu poolt. Informatsioon arengukava või selle muudatuste vastuvõtmise kohta esitatakse maavanemale ja Siseministeriumile kahe nädala jooksul arengukava või selle muudatuste vastuvõtmisest arvates. Vallavolikogu kinnitab arengukava või selle muudatuste vastuvõtmise vallavolikogu määrusega enne, kui vallavalitsus esitab eelarve eelnõu vallavolikogule, või hiljemalt eelarveaastale eelneva aasta 1. oktoobriks.

Arengukava on aluseks:

- 1) vallaeelarve koostamisele;
- 2) kohustuste võtmisele;
- 3) investeringuprojektide kavandamisele ja nende jaoks rahaliste ja muude vahendite taotlemisele, sõltumata nende allikast.

Arengukava ajaline ulatus:

Euroopa Liidus on programmiperiood määratletud 7-aastase perioodina, mille tarbeks on koostatud kogu EL eelarve 2007 – 2013, järgmine koostatakse aastateks 2014-2020, vallas on laenukohustusi aastani 2016. Sellega on põhjendatud ka arengukava ajaline vahemik 2011 - 2020. See on piisavalt ulatuslik periood, et planeerida pikemaajalisi arenguid ning küllalt kompaktned, et vältida kaugemas tulevikus tekkida võivate mõjude mitteametust. Tegevuskava on koostatud kolme järgneva aasta kohta, mis võimaldab konkreetseid plaane iga-aastaselt täpsustada. Suuremate investeringuprojektide puhul on võimalik planeerida kulutusi ka aastateks 2011 – 2020. Suur osa tegevustest ei nõua eraldi investeringuid ning need on pikemaajalise perspektiiviga. Arengukava ajaline ulatus ei lange kokku vallavolikogude valimisperioodidega, mis kindlustab arengute stabiilsuse ja väiksema sõltuvuse poliitiliste vahetõrgete muutumisest.

Arengukava koostamine toimus järgmistes etappides:

- 1) **Septembris 2010 otsustas Häädemeeste valla volikogu Häädemeeste valla arengukava aastateks 2006-2016 ja Häädemeeste valla jäätmekava aastateks 2006-2016 ülevaatamise.**
- 2) 2004.a. koostatud ja 2007 täiendatud hetkeolukorra kirjelduse ajakohastamine Häädemeeste Vallavalitsuses 2010.a. detsembris ja 2011 jaanuaris SWOT analüüsi uuesti läbi ei viidud, kuna möödunud on suhteliselt vähe aega. Kasutati 2004.a. tulemust. Hetkeolukorra kirjelduses on keskendutud suundumustele ja elualadel esile kerkinud probleemidele, statistika ja objektide loetelud ning elualade põhjalikumad kirjeldused on koondatud arengukava lissasse, mida on sellisena võimalik pidevalt täiendada ja uuendada.
- 3) Rahvakoosolekute läbiviimine toimus 2007 jaanuaris-veebruaries külakeskustes ja 07.02.2011.a. Häädemeeste seltsimajas.
- 4) Tegevuskava ajakohastamine vallavalitsuse ning volikogu arengu- ja planeeringukomisjoni ettepanekute alusel.
- 5) Arengukava arutelu vallavolikogu istungil I lugemisel jaanuaris 2011.a.
- 6) Arengukava visiooni, strateegiliste eesmärkide, tegevussuundade ja prioriteetide määratlemine volikogu komisjonide poolt ning nende esitamine arutamiseks volikogu istungil.
- 7) Arengukava avalikustamine toimus 21.01 kuni 11.02.2011 Häädemeeste vallamajas ja Häädemeeste valla veebilehel.
- 8) Arengukava arutelu vallavolikogu istungil II lugemisel märtsis 2011.a.

2. HETKESEISUND

2.1. PÕHIANDMED

Häädemeeste vald sai omavalitsusliku haldusüksuse õigused 6. detsembril 1990.a. Valla pindala on 390,2 km², sellest on 17% põllumajandusmaa, 58% metsamaa.

Elanikke rahvastikuregistris 1.1.2011 – 2891.

Kaugus suurematest linnadest: Tallinn 180, Tartu 170, Riia 140, Viljandi 90, Pärnu 40 km.

Häädemeeste vald asub Mandri-Eesti edelanurgas. Vallal on üle 30 km rannajoont Liivi lahe kaldal ning ühine piir Läti Vabariigiga. Häädemeeste vald on huvipakkuv eelkõige oma loodusliku mitmekesisusega – mererand ja männimetsaga kaetud liivaluited, rannaniidud ja rabad. Valda läbib 1980.a. olümpiamängudeks valminud Via Baltica maantee. Välja on kujunenud 4 keskust, kus on õppeasutus, kultuuriasutused, kauplused - Häädemeeste, Kabli, Treimani ja Massiaru.

2.2. ASUSTUS JA RAHVASTIK

Asustus Häädemeeste vallas on suhteliselt ebahütlane ja koondunud eelkõige mere lähedusse, olles tihedaim Häädemeeste alevikus ning Kabli ja Treimani külades. Kõige hõredam on asustus Nepste, Uuemaa, Orajõe ja Pulgoja külade maa-alal. Keskmine asustustihedus Häädemeeste vallas on 8,3 elanikku km² kohta (võrdluseks: Pärnumaa keskmine, mis arvestab ka linnalisi asulaid, on 20,7 elanikku km² kohta). Vallas on 1 alevik ja 20 küla.

Elanike arv Häädemeeste vallas on seisuga 1.1.2011.a. 2891, moodustades Pärnumaa rahvastikust 3,2%. Aluseks on elanike register, tegelikult valla territooriumil elavate inimeste arv ei ole täpselt määratletav. Rahvastikuprotsessides valitseb rahvaarvu vähenemise ja elanike vanuselises koosseisus vanemaalise elanikkonna osatähtsuse suurenemise trend. Kui Pärnumaa rahvaarv on vähenenud peamiselt negatiivse loomuliku iibe tõttu, siis Häädemeeste vallas on viimasel kuuel aastal lisandunud ka väljaränne.

Sündivus vallas on viimastel aastatel olnud 14- 35 last aastas, olles suurim 2005.a. (35 last aastas) ja väiksem 2009.a. ja 2010.a. (14 last aastas).

Vanuselisel on 1.1.2011.a. seisuga kuni 19-aastaseid elanikke 609 (21%), tööealisi 1722 (59,6%) ja üle 64-aastaseid 560 (19,4%).

1.1.2007.a. olid vastavad näitajad 729 (23%), tööealisi 1884 (59,7%) ja üle 64-aastaseid 545 (17,3%).

2001.aastal olid vastavad näitajad 991 (28,6%), 1969 (56,8%) ja 509 (14,7%). Võrdlus ei ole täpne, kuna vahepeal on korrastatud elanike register. Oluliselt on vähenenud laste ja noorte osakaal ning tõusnud vanema elanikkonna osatähtsus. Tööealise elanikkonna osa on suhteliselt stabiilne kuni aastani 2015, võimalik on mõõdukas kasv.

Probleemid:

- 1) Stabiilselt madal sündivus;
- 2) Väljarände jätkumine, eriti noorte ja haritumate osas on vähe tagasipöördujaid;
- 3) Elanike keskmine vanus suureneb;
- 4) Kooliminevate laste vähesus;
- 5) Suureneb mittetööealiste elanike (vanurid ja lapsed) osakaal võrreldes tööealistega;

Rahvastikuprognosi stsenaariumid näitavad valla rahvaarvu vähenemist aastaks 2015 kuni 10%. Põhjalikum olukorra kirjeldus ja rahvastikuprognos on kättesaadav dokumendis: Häädemeeste Valla rahvastikuprognos 2000 – 2015 (Pärnu Maavalitsus 2003).

2.3. LOODUSRESSURSID JA KESKKONNASEISUND

2.3.1. LOODUSLIKUD TINGIMUSED

Häädemeeste vald jääb kahe maastikurajooni aladele: enamus valla territooriumist asub Liivi lahe rannikumadalikul, Metsapöole madalikul paiknevad Uuemaa ja osaliselt Urissaare küla alad.

Maastikku ilmestavad kaks suuremat luitevööndit, mille vahele jääb laguunitekkeline Tolkuse raba. Rannavööndis vahelduvad pikemad liivarannad (Kabli ja Treimani piirkond), roostikud ja rannaniidud. Kõrge looduskaitse väärtusega on Häädemeeste - Pulgoja rannaniit. Territooriumile on iseloomulik kõrge metsasus, ca 58% kogu valla territooriumist). Vaheldusrikas ja kaunis loodus soodustab turismi ja puhkemajandust.

Looduskaitse. Häädemeeste vallas asub 10 looduskaitseala (moodustab hinnanguliselt ligi 25 - 30% valla territooriumist) ja 6 kaitsealust üksikobjekti. Kaitsealade valitseja on Pärnumaa Keskkonnateenistus, kaitsekorralduslikke tegevusi teostab Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni administratsioon. Luitemaa ja Põhja-Liivimaa on vallas paiknevad linnu- ja loodusladad, mille kaitseks ja arendamiseks on läbi viidud, teoksil ja kavandamisel olulisi EL poolt toetatavaid projekte.

Kalandus. Kalavarude seisund ja looduslik taastumine on tihedas seoses nende elukeskkonna kvaliteediga ja väljapüügi suurusega. Kaladest on enim esindatud räim, ahven, koger ja vimb. Kalanduse arendamine toimub edaspidi osaliselt LEADER- programmi toel.

Metsandus. Maakatastri andmetel (seisuga 31.10. 2006) on Häädemeeste vallas 21852,3 ha metsamaad. Metsamajandust korraldavad valla territooriumil Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) Orajõe, Laiksaare ja Surju metskonnad ning erametsade omanikud.

Jahimajandus. Nigula kaitsealal on jahipidamine keelatud (ka ulukite arvukuse reguleerimine ja kiskjate ohjeldamine). Luitemaa kaitsealal toimub jahipidamine vastavalt kaitse-eeskirjadele ja kooskõlastatult kaitseala valitsejaga. Valla territooriumiga on seotud kolme jahiseltsi tegutsemine.

Maavarad. Valla territooriumil leidub savi, turvast, kruusa, liiva, ravimuda, mineraalvett.

Savi: Arumetsa leiukohas, on ehitusmaterjalide tootmiseks väärtuslik savi; sealne savimaardla on kasutusel, võimalus toota kergkruusa ja kergkruusast ehitusplokke.

Kruusliiv: Teaste, Massiaru, Urissaare ja Nepste leiukohtades. Vähesel määral on kasutusel Teaste karjäär.

Liiv: Võiduküla – Sooküla leiukoht. Kasutati ehitusliiva kaevandamiseks, praegu ei ole kasutusel.

Turvas: Tolkuse rabas ja Maasika soos, ei kaevandata.

Mineraalvesi: Vallas on kaks uuritud varudega mineraalvee leiukohta, Ikla ja Häädemeeste. Peale aastatepikkust huvipuudust on ilmunud soovijaid leiukohtade uuesti kasutuselevõtmiseks.

Ravimuda: Ikla lähedal Ainaži lahes on Ikla ravimuda leiukoht. Seni pole kasutamist leidnud. Eesti-Läti merepiiri kokkuleppega on mudavarud jäänud täies ulatuses Läti Vabariigi territooriumile.

Vesi. Põhjaveet on vähe uuritud, põhilised kasutatavad andmed on saadaval puurkaevude passidest. Põhjaveele on iseloomulik raua suur sisaldus. Majandustegevusega kaasnevat põhjaveereostust ei ole kindlaks tehtud.

Viimastel aastatel on pinnaveekogude omadused märgatavalt paranenud. Tööstus- ja põllumajandustootmise languse tulemusena on veekogude reostuskoormus vähenenud. Eelvooludesse juhitud heitvesi on rahuldavalt või hästi puhastatud.

2.3.2. MAA JA PLANEERINGUD

Maa: Häädemeeste valla üldpindala on 39 034 ha. Põllumaade mullaviljakuse boniteet jääb vahemikku 23-45, kõrgema mullaviljakusega piirkonnad on Massiaru, Uuemaa, Majaka ja Orajõe külades. Põllumajandustoetuste süsteemi rakendamise tulemusel võetakse kasutamata põllumaid uuesti kasutusse. Suurima osa maast moodustavad metsamaa, ehitistega seotud ning teede ja õuemaa ning kultuurmaa.

Planeeringud: Planeerimistegevus hõlmab valla üldplaneeringu, osaüldplaneeringute ja detailplaneeringute alusel Häädemeeste valla ruumilise arengu kavandamist ja suunamist, arvestades majandusliku, sotsiaalse, kultuurilise ja looduskeskkonnaga. Maakonna tasandil on koostamisel:

- Pärnu maakonna planeeringut täpsustava teemaplaneering „Põhimaantee nr 4 (E67) Tallinn-Pärnu-Ikla (Via Baltica) trassi asukoha täpsustamine km 92,0-170,0“.
- Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneering

Häädemeeste vallas on koostamisel:

1. Häädemeeste valla üldplaneering;
2. Häädemeeste valla rannaalade osaüldplaneering.

Kehtestatud on järgmised osaüldplaneeringud:

1. Lemme telkimisala osaüldplaneering;
2. Krapu telkimisala osaüldplaneering.
3. Kabli ja Treimani supelrandade osaüldplaneering – Kabli ja Treimani supelrandade teemaplaneering.

Häädemeeste valla üldplaneering, osaüldplaneeringud ja teemaplaneeringud on detailplaneeringute koostamise aluseks.

2.3.3. LOODUSTURISM JA PUHKEMAJANDUS

Pärnumaa väärtuslikumad puhkealad on seotud mere, rannamaastike, metsade ja rabadega, mistõttu kuulub Häädemeeste vald maakonna enimväärtuslike ranniku puhkelade hulka. Loodusturismi käsitlevad valla turismi arengukava (Phare CBC 2000.a.), Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse arengukava aastateks 2005-2008 ning Põhja-Liivimaa ühine turismi, ettevõtluse ja turundusstrateegia (INTERREG, 2006.a.). Jaagupi ja Treimani sadamate väljaarendamist eelkõige mereturismi (jahtlaevad) silmas pidades on käsitletud Põhja-Liivimaa ühises jahisadamate strateegias (INTERREG, 2006.a.). Samas on perspektiivne Häädemeeste valla väikesadamate polüfunktsionaalne kasutamine nii kalanduse kui ka mereturismi otstarbel.

Puhkemajanduse arenguks on koostatud Rannametsa-Soometsa LKA turismikorralduskava 2003-2010 ja RMK Pärnu-Ikla puhkeala kasutus-korralduskava.

Turismiarendus, eelkõige loodusturismiga seonduv on eelloetletud dokumentide alusel valla üks prioriteetseid tulevikualasid.

Olulisemad turismiobjektid, loodusrajad, vaatamisväärsused, teenindusasutused on tähistatud ja viitadega varustatud. Paigaldada tuleb infotahvleid objektide juurde, samuti arendada tutvustavate trükiste väljaandmist ja levitamist. Perspektiivikas on ühiste loodusturismimarsruutide koostamine naabervaldadega ja piiriüleselt koos Ainaži piirkonnaga Lätis. Suuresti on kasutamata võimalused Pärnusse saabuvate turistide organiseeritud suunamiseks Häädemeeste valda. Oluliselt saab edasi arendada potentsiaalsete külastajate teavitamist meediakanalites ja osalemisega rahvusvahelistel turismimessidel ja koostöövõrgustikes. Oluline on võrgustiku väljakujunemine erinevaid turismiteenuseid pakkuvate ettevõtjate, valla asutuste ning kolmanda sektori vahel. Uute ettevõtjate puhul on vajalik vallapoolne abi nende suunamiseks mitmesuguste turismiettevõtluse toetuste taotlemisele.

Planeeringud Kabli ja Treimani avalike randade väljaehitamise ettevalmistamiseks on koostatud ning Kabli rand on supelrannana väljaehitatud. Mõlemad rannad on perspektiivikad puhkealad, arvestades Pärnu ranna ülekoormatust kõrghooajal.

Viimastel aastakümnetel on Häädemeeste valla rannikupiirkond muutunud prestiižikaks seosoonseks elukohaks, mis tähendab, et rannapiirkonna hooajaline kasutamine elukohana järjest

intensiivistub ning suureneb huvi hooajaliselt kasutatavate elamute rajamise osas. Rannikupiirkonnas mõjutab sotsiaal-majanduslikke protsesse sh hooajalist elamist ja puhkeotstarbelist kasutamist aastaajaline sesoonsus ja eripära. Arvestades eeltoodut, vajavad hooajaliste kodude (elamute) kasutamisest tulenevad sotsiaal-majanduslikud aspektid ja mõjud ning uute hooajaliste elamute edasine planeerimine ja ehitamine täiendavaid uuringuid ja analüüsi.

2.4. SOTSIAALNE INFRASTRUKTUUR

2.4.1. HARIDUS

Häädemeeste vallas tegutsevad õppeasutused:

Häädemeeste Keskkool	236 õpilast (2010/2011 õ.-a.)
Metsapoole Põhikool	65 õpilast
Massiaru Algkool	6 õpilast
Kabli Lasteaed	39 last
Häädemeeste Muusikakool	45 õpilast
Häädemeeste Lasteaed	61 last

Haridusasutuste puhul on suundumused otseselt seotud üldiste arengutega vallas. Seoses stabiilselt madala sündivusega väheneb igal aastal koolide õpilaste arv. 2008. a suleti õpilaste vähesuse tõttu Kabli Lasteaed-alkkooli kooliosa. Massiaru Algkoolis on siiski toimunud õpilaste arvu mõningane suurenemine, olles 2010/11 õppeaastal 6 (viimase 5 aasta madalaim õpilaste arv oli 2). Vastavalt riigi poolt hariduse tarbeks eraldatava raha jaotuskorrale tagab 6 õpilast ühe klassikomplekti puhul täielikult pedagoogide personalikulu katmise.

Kooliastujate arv vallas tervikuna on prognoosi kohaselt järgmine:

2011	25
2012	28
2013	27
2014	23
2015	28
2016	21

Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele on põhikoolis klasside täituvuse normiks 24. Seega on järgnevatel aastatel kooli astumas terve valla peale ligikaudu vaid ühe klassikomplekti jagu uusi õpilasi.

Metsapoole Põhikoolis on lähiaastatel ilmselt möödapääsmatud liitklassid. Häädemeeste Keskkooli gümnaasiumiossa astujate minimaalne arv (20) on eelnevatel aastatel suudetud saavutada, kuigi toimub konkureerimine Pärnu gümnaasiumidega. 2010/11 õppeaastal astus 10. klassi 12 õpilast ning gümnaasiumiosas on kokku õpilasi 50. Riigipoolne rahaeraldus katab erinevatel hinnangutel pedagoogide personalikulud, kui gümnaasiumiklassis on keskmiselt 23 õpilast. Seega on käesoleval ajal gümnaasiumiosas vaja tähelepanu pöörata õpilaste arvu suurendamisele või vähemalt stabiliseerimisele.

2010/11 õppeaastal omandab üldharidust väljaspool Häädemeeste valda 97 õppurit. Neist 28 Pärnu linna gümnaasiumiklassides ning 17 põhikooli klassides. Lisaks 16 Pärnu Täiskasvanute Gümnaasiumis. Ülejäänud õpilased on kas erivajadustega õpilaste koolides või käivad teiste KOV koolides perekondlikel või muudel põhjustel.

Lasteaiakohti on viimaste aastate sündivuse vähenemist arvestades piisavalt. Kuues olemasolevas lasteaiarühmas on kohti kokku 110 ning hoolekogu otsusega rühmade suurendamise võimalusega koos 128. Märtsis 2011 on lasteaedade nimekirjades 100 last (61 Häädemeeste lasteaias ja 39 Kabli lasteaias). Üksikud eelkooliealised lapsed on jätkuvalt kodused, peamisteks põhjusteks on transpordiprobleemid kaugematest küladest ja lastevanemate piiratud tööhõive. Koostöös lasteasutuste ja valla sotsiaaltöötajatega on tagatud nende laste arengu ning koolivalmiduse jälgimine.

Olulisemateks probleemideks lasteaedades on füüsilise keskkonna jätkuvalt halb olukord ja sellega seotud ettekirjutused kontrollivatelt asutustelt ning vähesed võimalused uute mänguasjade ja õpevahendite muretsemiseks.

Õpetajate keskmine vanus tõuseb, see asjaolu põhjustab lähitulevikus noorte pedagoogide töölevõtmise vajaduse ning sellega seotud võimaliku elamispinnaprobleemi. Olukorda tasakaalustab õpilaste arvu vähenemisest tingitud klassikomplektide ja sellega seotud õppetöö koormuse vähenemine. Mitmed nii Häädemeeste Keskkooli kui Metsapoolle Põhikooli pedagoogidest on juba praegu pensioniealised, neil on võimalus lähiaastatel töötamisest loobuda. Õpetajate keskmine haridustase on viimastel aastatel tõusnud, 2011.a. on 80 % kõigist valla üldhariduskoolide õpetajatest kõrgharidusega (35 pedagoogi 44-st).

Haridusasutuste hooned on ehitatud aastaid tagasi ning nende olukord on erinev. Häädemeeste Keskkooli hoone renoveeriti 2005.a., Metsapoolle Põhikooli oma 1999. Lähiaastatel vajavad põhjalikku remonti (sh terviseameti ja Veterinaar- ja Toiduameti ettekirjutuste täitmiseks) Häädemeeste Lasteaia ja Kabli Lasteaia ning Häädemeeste Muusikakooli hooned. Remonti vajab Massiaru Algkooli hoone, mis on kooli tegevuseks kasutatud väikeses osas. Viimase suhteliselt kõrgest õpilaskoha maksumusest moodustavad kuni 60% kulutused, mis tekivad sõltumatult kooli tegutsemisest majas. 2011.a teostati muudatused kooli personali osas, mis vähendasid otseselt õpetegevusega mitteseotud kulusid. Oluline ülesanne on leida Massiaru ajaloolisele koolimajale sobiv ja tasuv kasutus. Metsapoolle Põhikoolile on õppekava täitmiseks vajalik võimla ehitamine, mis on 2011.a. kavandatud ellu viia. Arutusel on olnud õpilaskodu loomise vajadus nii Metsapoolle PK kui Häädemeeste KK juurde. Viimaste aastate riiklike õpilaskodu toetuste süsteem pole selleks võimalusi andnud. Samuti on korduvalt tõstatatud ideed Metsapoolle pikemaajast ravi- ja rehabilitatsiooni vajavate õpilaste kooli loomiseks.

Edasiõppimine

2010. aastal gümnaasiumi lõpetanud 19 noorest asus kõrgharidust omandama 10, neist 5 bakalaureuseõppes ja 5 rakenduskõrgharidust andvas asutuses. Kutseõppega keskhariduse baasil jätkas 3 lõpetanut. 2010. aastal Häädemeeste Keskkooli põhikooliosa (9. klassi) 26 lõpetanust asus samas gümnaasiumiosas edasi õppima 9, teistesse maakonna gümnaasiumidesse suundus 5 õpilast ning kutseharidusse 12 õpilast. 2010. aastal Metsapoolle Põhikooli lõpetanud 8 õpilasest asus 2 õppima Häädemeeste Keskkooli gümnaasiumiosas, 3 Pärnu gümnaasiumides ning 1 kutsehariduses. Edasiõppimise struktuur on viimastel aastatel olnud suhteliselt sarnane ning 2010. a. andmed kirjeldavad üsna hästi üldisemat tendentsi. Põhikooli lõpetanute hulgas on seoses Pärnu Kutsehariduskeskuse uuendamiselega populaarsust kogumas kutsehariduse omandamine. Suhteliselt suur osa gümnaasiumilõpetajatest (keskmiselt ligikaudu 50%, mõnel aastal kuni 80%) jätkavad õpinguid kõrgkoolis. Ligikaudu pooled põhihariduse omandanutest suunduvad teistesse maakonna või vabariigi gümnaasiumidesse. Üldhariduse riiklik rahastamine tagab veel 2011.a. koolidele piisavad vahendid pedagoogide töö tasustamiseks täies ulatuses. Õpilaste arvu jätkuval vähenemisel võib osutada vajalikuks gümnaasiumiosa toetamine kohalikest eelarvevahenditest.

Muusikakooli õpilaste arv on viimastel aastatel langenud, olles 2010/11 õppeaastal 45 (kõrgeim õpilaste arv koolis on olnud 65). Õpetajad sõidavad suures osas igapäevaselt kohale Pärnust. Võrreldes avamisega 1992.a. on lisandunud viiuli ja mandoliini ning kitarr ja rahvapillide lisaerialad. Suund on võetud muusikalisele üldharidusele, mis ei keskendu hilisemale kontserttegevusele. Muusikakooli suurimaks probleemiks on koolihoone mitterahuldav seisukord nii üldiselt kui muusikaõpetuse erivajadusi arvestades (heliisolatsioon, ruumide paigutus, saali väiksus). Huvikoolist saadav muusikaharidus on võimaldanud mitmel õpilasel jätkata haridusteed muusikalist kesk- ja kõrgharidust andvates õppeasutustes.

Noorsootöö korraldamiseks on Häädemeeste huvikeskuse koosseisus loodud avatud noortekeskus (ANK), mis on avatud 20 tundi nädalas ja tegutseb avatud noorsootöö meetodil. Vallas ei ole eraldi noorsootöötajat. Noortetöoga tegelevad koolid, kultuuriasutused ja sotsiaalkeskus.

Probleemid:

Õpilaste arvu vähenemine;

Õpetajate vanemaealisus;

Mitme haridusasutuse õppehooned vajavad renoveerimist;

Noorsootõtaja puudumine

2.4.2. KULTUUR JA MUINSUSKAITSE

Häädemeeste valla kultuurielu on koondunud nelja keskusesse: Häädemeeste alevikus tegutseb huvikeskus, mis kasutab 2007.a. noortemaja ruume ning 2010. aastast ka taas kasutusele võetud seltsimaja hoonet. Kablis on seltsimaja, Treimanis rahvamaja. Massiarus korraldab kultuuritööd algkooli direktor koostöös kohalike seltsidega.

Häädemeeste vallas on tuntust kogunud puhkpilliorkestrid, vokaalansamblid ja rahvatantsurühmad, heal tasemel on õpilaskollektiivid. Kultuuritegevuseks sobivad ruumid (hooned) on suuremates keskustes olemas. Häädemeeste seltsimaja on antud tasuta rendile Suurküla MTÜ-le, kes on suuremate projektide tulemusena hoonet renoveerimas ning sisustamas. 2011-2012. a. on kavas renoveerida ja sisustada seltsimaja teine korrus. Treimani rahvamaja ja Kabli seltsimaja vajavad kiiret renoveerimist. Selle tegevuse käigus on otstarbekas leida hoonetele lisafunktsioone, eelkõige turismi ja puhkemajanduse valdkonnas.

Elanike osalemine huvi- ja isetegevusringides on suhteliselt stabiilne, märgata võib teatud vähenemist. Noorte rockbändid on jõudnud tasemele, mis äratub tähelepanu professionaalide hulgas. Vajalik on toetus kvaliteetsete helisalvestuste tegemiseks.

Raamatukogud

Häädemeeste vallas on 4 rahvaraamatukogu (Häädemeestel, Kablis, Massiarus ja Treimanis) ja kooliraamatukogu (Häädemeeste Keskkoolis). Metsapoole ja Massiaru koolides on kooliraamatukogud õpikute fondide hoidmiseks. Rahvaraamatukogud saavad teavikute hankimiseks toetust riigieelarvest vastavalt elanike arvule ning võimaluste piires vallaeelarvest.

Kõigi rahvaraamatukogude juures on avatud internetipunktid (AIP), mis kasutavad erinevate teenusepakujate internetiühendust. Viimastel aastatel on ühenduse kvaliteet paranenud, kuid Treimanis ja Kablis esineb aeg-ajalt katkestusi. Häädemeeste ja Treimani raamatukogudes on ka traadita interneti leviala (WiFi). Kõigis raamatukogudes on teavikud kantud või kandmisel internetikataloogi (URRAM). Kõigis raamatukogudes ei ole koopiaste valmistamise võimalust. Treimani raamatukogu ruumid renoveeriti 2006.a. ja sellest on kujundatud kohalik infokeskus, mis pakub ka turismiinfoteenust. Häädemeeste raamatukogul on pooleli õppeklassi projekt, mille jaoks on 1990-ndate lõpul hangitud mööblit ja tehnikat. Käesoleval ajal kasutatakse õppeklassina lasteaiateisel korrusel asuvat endist rühmaruumi.

Häädemeeste muuseum

Häädemeeste muuseum on munitsipaalmuuseum, mis loodi 1991.aastal. Alates 2004.a. märtsist on muuseum eraomandis olevas hoones Häädemeeste alevikus, vallavalitsus rendib seal muuseumipinda. Museaalide kuuluvus on vajalik kiiremas korras lahendada. Aastas külastab muuseumi ja muuseumi poolt korraldatud näitusi-üritusi üle 2000 inimese. Kablis asuvad nn. Marksoni maja, mis oli aastaid muuseumi filiaaliks, on omanikel kavas hakata taas kasutama eramuuseumina.

Muinsuskaitse objektid

Kultuurimälestiste riiklikus registris on Häädemeeste vallast 185 objekti, neist suurema osa moodustavad ikoonid ja kirikuesemed (vt. Muinsuskaitseameti koduleheküljelt internetis).

Ajaloolis- kultuurilised vaatamisväärsused

Valla territooriumil on 5 kirikuhoonet ning mitmeid mälestusmärke, s.h. esimestele suurtele purjelaevadele. Olemasolevate vaatamisväärsuste tähistamisega on alustatud, kuid puudulik on kohapeal saadav kirjalik info. Koostatud on mitu erineva suunitlusega turismimarsruuti, mis haaravad ka looduslikke vaatamisväärtusi. Kablis kui rikkalike merendustraditsioonidega külas on

perspektiivikas teemapargi väljaarendamine koos tegevusturismi võimalustega. 2006.a. toimus I Põhja-Liivimaa Festival INTERREG-programmi toetusel pilootprojektina. Festival on nüüdseks toimunud juba 6 korda, 2011.a. toimus VI festival. Rahalisi vahendeid ürituse läbiviimiseks on saadud mitmesuguste projektide tulemusel. Kablis on korraldatud Päikeseloojangu festivale kahel korral ning kavandatud on traditsiooni jätkumine 2011. aastast.

Probleemid:

Kultuurimajade renoveerimisvajadus

Kultuurisündmuste korraldamiseks puuduvad eelarves rahalised vahendid.

2.4.3.KODANIKUÜHISKOND JA SELTSITEGEVUS

2011.a. on vallas registreeritud 51 mittetulundusühendust (nende hulgas ka korteriühistus, maaparandusühistus jms.) ja 1 sihtasutus. Nende tegevus katab mitmeid valla elukorralduses olulisi teemavaldkondi: kultuur, sport, külaliikumine, harrastused, keskkonnakaitse. Lisaks tegutsevad vallas mitmed seltsingud.

Hetkel on vallas olemas kaks külade poolt valitud külavanemat - Rannametsa ja Pulgoja külas. Soometsa küla, Pulgoja küla ja Massiaru külade piirkond on koostanud oma arengukavad, milles on keskendunud konkreetset antud küla või piirkonna elu arendamisele. Suurküla MTÜ on koostanud Häädemeeste aleviku arengukava. Soometsa Külaselts korraldab külamaja ehitust, Suurküla MTÜ on võtnud vallavalitsuselt rendile endise Köstrimaja Häädemeeste alevikus eesmärgiga renoveerida see seltsimajaks. 2011.a on aktiivselt kasutuses seltsimaja esimene korrus ning rahastamisotsus on olemas 2. korruse väljaehitamiseks.

Kodanikuühenduste peamiseks probleemiks on olnud rahaliste vahendite vähesus oma tegevuste korraldamiseks. Vallalt soovitakse toetust püsikulude katmiseks ja mitmesuguste projektide elluviimiseks. Viimastel aastatel on olukorda leevendanud LEADER-programm, millest ka meie valla kodanikuühendused on aktiivselt toetusi taotlenud ja saanud.

Häädemeeste alevikus on algatatud aiandusühistu moodustamine. Selle eesmärgiks on omandada praegu korterelamute elanike kasutuses olevate aiamaatükkide alune maa ning arendada seal aianduslikku ühistegevust.

2.4.4. KEHAKULTUUR

Häädemeeste valla kehakultuuriliikumise aluseks on tervisespordialane tegevus, millega luuakse võimalikud eeldused ka võistlusspordiks. Head tingimused kehakultuuri harrastamiseks looduses on kõigis piirkondades. Ametlikke tervisespordiradasid pole välja ehitatud. Häädemeestel, Massiarus, Treimanis on rajatud pallimänguplatsid. Vajalik on sportimiskohtade edasine rajamine ja täiustamine külades.

Vallas on registreeritud 2 spordiklubi: Häädemeeste Spordiselts KAJAK ja Häädemeeste Amburite klubi. Kehakultuur on alevikukeskne, sest väljaspool pole ühtegi spordisaali ja vaid Metsapoole kooli juures on osaliselt mitterahuldavas seisukorras staadion. 2011.a.on kavas ehitada EAS poolt antava toetusega Metsapoolele koolivõimla, mis lahendab piirkonna vajadused kehakultuuri ja spordi alal pikemaks ajaks. Teistes keskustes on lihtsamad spordiplatsid. Oluliseks eelduseks aktiivsele sporditegevusele on aastal 2003 valminud väga hea põrandaga kaasaegne spordihoone keskkooli juures. Pallimängudest on populaarsed korvpall, jalgpall, võrkpall. Spordielu paremaks korraldamiseks on moodustatud administraator-sporditöötaja ametikoht spordikeskuse koosseisus. Alevikus asuv staadion vajab põhjalikku renoveerimist või rajamist uues asukohas kooli ja spordikeskuse vahetus läheduses.

Noortespordiga tegelevad treenerid koolides ning on avatud spordiringid – nii lapsevanemate kui vallaelarve kulul. Mitmed valla noored on asunud treenima Pärnu Linna Spordikoolis või spordiklubides.

2. 5. SOTSIAALTÖÖ JA TERVISHOID

2.5.1. SOTSIAALTÖÖ

Sotsiaaltöö valdkonna arengu kavandamise ja vastavate tegevuste elluviimise aluseks on sotsiaalhoolekande arengukava.

2.5.2. TERVISHOID

Meditsiinilist esimese etapi arstiabi osutab 2 perearsti. Arsti vastuvõtt toimub igal tööpäeval, vajalik on etteregistreerimine. Kohapeal on võimalik teostada vereanalüüse, EKG uuringuid. Raskematel juhtudel on võimalik tellida arsti koduviisi. Perearstikeskuse arsti vastuvõtt toimub kord nädalas Treimani arstipunktis,

Eriarstiabi ja hambaraviteenuseid pakutakse Pärnus. Erakorralise arstiabi teenust osutab Pärnu Kiirabi.

Kooliarst- ja õde puuduvad, teenust osutab Perearstikeskus. Lasteaias on osalise koormusega meditsiinitöötaja. Perearstide vastuvõtu vähesust või puudumist külades võib kompenseerida koduõenduse väljaarendamine. Seda võimalust tuleb koostöös perearstikeskusega kaaluda.

Perearstikeskuse majanduskulud kaetakse baas- ja pearahade arvelt. Vald on andnud perearstikeskusele ruumid kasutada 0- rendiga.

Probleemid

Perearstikeskuse hoone vajab remonti. Kuna perearstikeskus asub II korrusel, on puuetega inimestel takistatud iseseisvalt ligipääs perearstikeskusesse. Eriarstide järjekorrad on pikad ja haigel tuleb kaua oodata. Kiirabi sõidab maapiirkonda vaid äärmisel vajadusel. Vajalik oleks vähemalt parameedikute olemasolu Päästeameti juures.

2.6. MAJANDUS

2.6.1. ETTEVÕTLUS

Äriregistri andmetel on vallas registreeritud 4 aktsiaseltsi, 2 tulundusühingut, 138 osühingut ning 126 füüsilisest isikust ettevõtjat.

Hetkel puudub omaette andmebaas tegutsevate ettevõtete kohta, samuti nende jaotus tegevusalade järgi. Puudulik on ülevaade olemasolevatest ja loodavatest töökohtadest, ettevõtjate edukusest, koolitusvajadusest.

Põhilised tööandjad vallas:

Vallavalitsus allasutustega,

Metsa- ja puidutöötlemisettevõtted

Teenindus- ja kaubandusettevõtted

Olulisemad tegevusalad: metsandus, teenindus, puidu töötlemine, põllumajandus, tööstuslik tootmine, ehitus

Investeeringuteks on vähe omakapitali ja välisinvesteeri- ja idaid, samuti on puudu laenu tagatistest. Ettevõtlikkust pidurdab tööjõu madal kvaliteet, põllumajanduse vähene tasuvus, vähene kogemus turgude otsimisel ja investeerijate leidmisel, tehnilise infrastruktuuri puudused.

Ettevõtlust soodustavad kohalike ressursside olemasolu (põllumajanduseks sobiv haritud maa, mets, maavarad, loodus turismiks), sadama lähedus, hea teedevõrk, toimiv ettevõtluse tugisüsteem. Perspektiivne on Häädemeeste mineraalvee tootmise taaskäivitamine ja mineraalveega seotud (turismi)teenuste arendamine.

Turismi arendamiseks tulevikus on vajalik väikesadamate arendamine, sh Jaagupi sadama väljaarendamine jahi- ja kalasadamana.

Ettevõtlusinfot vahendab ja koolitusi korraldab Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskus. Ettevõtjate ja ettevõtlust alustada soovivate elanike huvi korral on võimalik vastavad tegevused korraldada vallas.

Probleemid:

Kvalifitseeritud tööjõu, aga ka äriideede ja ettevõtlikkuse puudus.
Vabade maade, investeerimisobjektide vähesus

2.6.2. TÖÖHÕIVE

Puuduvad andmed töökohtade struktuuri kohta majandusharude lõikes.

Tööeas elanike arv 1.1.2011 seisuga 1722 (59,6% elanikkonnast). Üksikisiku tulumaksu maksab keskmiselt 1100 isikut. Paljud käivad tööl mujal, peamiselt Pärnu linnas või välismaal. 31.01.2011.a seisuga on Töötukassa andmetel registreerinud end töötuks 150 Häädemeeste valla kodanikku, kellele lisanduvad registreerimata pikaajalised töötud. Elanike keskmine sissetulek on madalam kui Pärnumaal keskmiselt ja tunduvalt väiksem Eesti keskmisest.

Väikeettevõtluse toetamiseks maapiirkondades, sealhulgas tööjõuküsimuste lahendamiseks on võimalik saada toetust LEADER-programmist, mis teostub läbi Pärnu Lahe Partnerluskogu.

Probleemid:

- töökohtade vähesus;
- alkoholiprobleemid;
- mujal töölkäimine inimestele kulukas;
- motivatsiooni puudumine;
- rahaliste võimaluste piiratus enda koolitamiseks;
- kvalifitseeritud ja motiveeritud tööjõu vähesus.

Kaugtöö ja e- õppe võimalused

Häädemeestel elades võib töötada või õppida ka mujal, seda soosib eelkõige rahulik, looduslähedane ja turvaline elukeskkond, hea transpordiühendus keskustega, aga ka heatasemeline internetiühendus. Eelnimetatu annab eelkõige võimaluse paindlike töötingimustega haritlastele – näiteks projekterijad, teadlased, loometöötajad jt., kes võivad elada Häädemeeste vallas kas aastaringselt või sesoonselt.

2.7. TEHNILINE INFRASTRUKTUUR

2.7.1. INFOTEHNOLOOGIA

Internetiühenduse tagamisel viimastel aastatel probleeme ei ole olnud, lisaks püsiühenduste võimalustele on saadaval ka mobiilse interneti lahendused. Vajalik on toetus ja IT alased koolitused elanikele internetikasutuse osas.

Raamatukogud kuuluvad ühtsesse raamatukogude tarkvarasüsteemi, mis tagab infovahetuse nii omavahel kui keskraamatukogude andmebaasidega. Pidevat kaasajastamist vajab raamatukogudes asuvate avalike internetipunktide riist- ja tarkvara.

2.7.2. TEED, TÄNAVAD JA BUSSITRANSPORT

Riigiteed

Häädemeeste valda läbib rahvusvaheline Tallinn-Pärnu-Ikla põhimaantee (Via Baltica), lisaks tugimaantee Kilingi-Nõmme suunas. Koostamisel on Pärnu maakonna planeeringut täpsustav teemaplaneering „Põhimaantee nr 4 (E67) Tallinn-Pärnu-Ikla (Via Baltica) trassi asukoha täpsustamine km 92,0-170,0“ Paikkondade keskusi ühendavad alevikuga kõvakattega riigiteed, kruusatee (on osaliselt kaetud tolmuva kattega) on Soometsa ja aleviku vahel. Riigiteed on üldiselt heas seisukorras ning neid hooldatakse pidevalt, ka lumetõrje on tasemel. Riigiteid haldab vallas Pärnu Teedevalitsuse Häädemeeste teemeister.

Kohalikud teed

Vallateid on kokku üle 100 kilomeetri, need vajavad kõik investeeringuid. Vallateed on kantud Teederegistrisse, toimub protsess nende kandmiseks katastrisse. Teid haldab vallavalitsus, kusjuures ekspluatatsiooni- ja remonditööd teostatakse konkursi korras.

Toimub protsess erateede avalikuks kasutuselevõtuks ja vastavate lepingute sõlmimine.

Valla teed on õhukese kruusakatte ja nõrga liivavalliga, mistõttu nende kandevõime on väike, eriti kevaditi. Aleviku tänavate kvaliteet on rahuldav, puudu on kõnnitee peatee (Rannametsa-Ikla maantee) ääres. Teede-tänavate korrashoiuks kulutati 2004.-2010. a. keskmiselt 0,9 miljonit krooni aastas.

Vajalik on kergliiklusteede rajamine Rannametsa-Ikla maantee ääres, kus turismiperioodil toimub intensiivne jalgrattaliiklus. Treimani ja Metsapoole vahel on vajalik kergliiklustee kui õpilaste ohutu koolitee osa.

Ühistransport

Pärnu-Ikla liinil on liiklustihedus enamiku sõitjate esmaseid vajadusi rahuldav. Halvem on olukord Massiaru ja Soometsa liinidega, eriti nädalavahetustel. Samas ei peeta võimalike reisijate arvu neis piirkondades piisavaks lisaliinide avamiseks või sõiduplaanide tihendamiseks. Bussitransport on tihedalt seotud koolide tööajaga ning sõiduplaanide muutmine nõuab koostööd bussifirmade ja maavalitsusega.

Tänavavalgustus on Häädemeeste alevikus, Kablis, Treimanis ning Iklas. Häädemeeste alevikus on vajalik tänavavalgustuse kaasajastamine ja mõningane laiendamine.

Positiivne on külaseltside initsiatiiv eratänavate ja -teede tänavavalgustuse rajamisel teede ja tänavate rajamisel ning remontimisel ja korrashoiul. Eelnimetatud tegevuste rakendamiseks on külaseltsidel võimalik taotleda projektipõhiseid finantsvahendeid.

2.7.3. VEEMAJANDUS

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni valdkonna tegevused on määratud Häädemeeste valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukavaga aastateks 2008-2019, mis on aluseks rahalise toetuse taotlemiseks EL fondidest ja programmidest.

2.7.4. SOOJAMAJANDUS

Soojuse tootmise elumajadele Häädemeeste alevikus ja külades on majade valdajad lahendanud individuaalselt, kaugküte puudub.

Valla asutustel on iseseisvad küttesüsteemid, sealhulgas elektri- ja ahjuküte ning vedel- ning tahkekütusel töötavad katlad.

Ümberehitused kortermajade küttesüsteemides küttepuidu kasutamiseks ei ole alati teostatud kehtivaid tuleohutuseeskirju arvestades.

Hoonete ehitamisel ja renoveerimisel tuleb eelistada energiasäästlikke lahendusi.

2.7.5. JÄÄTMEKÄITLUS JA HEAKORD

Valdkonna arendamist käsitleb Hädemeeste valla jäätmekava 2011-2020, mis on valla arengukava osaks.

Vallas on viimaste aastate jooksul läbi viidud konkursse „Kaunis Kodu“ ja „Värvid Valda“, mille rahalised auhinnad on välja pannud vallavalitsus. Nende konkursside tulemusena on täheldatav edasimineku üldises heakorras, kuid on siiski mitmeid väga korrast ära krunte ja ehitisi.

Heakorda reguleerib Hädemeeste valla heakorra eeskiri. Üldise heakorraseme tõstmiseks ja tiheasustusalade haljastuse väljaarendamiseks on vajalik tegeleda endiste ja uute pargialade määratlemisega ning nende korrastamise ja hooldamisega.

2.8. TURVALISUS

2.8.1. TULETÖRJE- JA PÄÄSTETEEENISTUS

Hädemeeste I grupi päästekomandos on organiseeritud ööpäevane valveteenistus, mis peab tagama 3- liikmelise tulekustutus- ja päästemeeskonna väljasõidu ning osalemise tulekustutus- ning päästetöödel.

Komando depoohoone on rajatud endisesse töökoja ruumidesse, kus garaaži põrand on liivakattega ja ei vasta nõuetele.

Päästetehnika:

Täna sel päeval on Hädemeeste päästekomandol kasutada kolm tulekustutus- ja päästeautot: põhiauto, paakauto(vana), GAZ-66(vana) ja paat. Hädavajalik on luua ja korrastada aastaringseks kasutamiseks märkidega tähistatud ja tsentraalse veevarustusega tuletõrje veevõtukohtade alevikus ja küldes, et igas kohas oleks minimaalselt 1 veevõtukoht. Selleks on võimalik paigaldada 50 tonnised veemahutid maa alla ja korrastada ka looduslikud veevõtukohtade. Samuti on vajalik viia nõuetega vastavusse lasteaedade ja koolide juures olevad veevõtukohtade. Veevõtukohtade korrastamine on vajalik ka valla ehitustegevuse nõuetele vastavusse viimiseks.

Vallavolikogu otsusega on eraldatud maa-ala uue päästekomando hoone ehitamiseks Hädemeeste alevikus, millele on kehtestatud detailplaneering endise katlamaja territooriumil.

Vajalik on uue depoohoone ehitamine riigi poolt.

2.8.2. KORRAKAITSE

Hädemeeste konstaablijaoskonna teeninduspiirkonda kuuluvad Hädemeeste ja Tahkuranna vald, hõlmates 635 ruutkilomeetrit ca 5400 elanikuga. Konstaablijaoskonnas töötavad konstaablid ja noorsoopolitseinik. Abipolitseinike tööd tasustab Hädemeeste Vallavalitsus.

Politseitöö paremaks korraldamiseks on vajalik vallapoolne regulaarne toetus, võimaluse korral ka rahaline.

Alaealiste õigusrikkujatega tegeleb vallavalitsuse poolt moodustatud alaealiste komisjon, mis tegutseb tihedas koostöös politsei, kriminaalhooldaja ja prokuratuuriga.

Vallas on kehtestatud avaliku korra eeskiri, heakorraeeskiri samuti koerte ja kasside pidamise eeskiri.

Hädemeeste vallas Hädemeeste aleviku lõunaosas ja Jaagupi külas asuva Kalevi Naabrivalve Sektoriga (asutatud 2007) on liitunud 9 majapidamist. Perspektiivikas on kasutada kolmanda sektori osalust naabrivalve tõhustamiseks ja uute sektorite moodustamiseks ning laienemiseks.

2.9. OMAVALITSUS JA HINNANG ÜLDOLUKORRALE

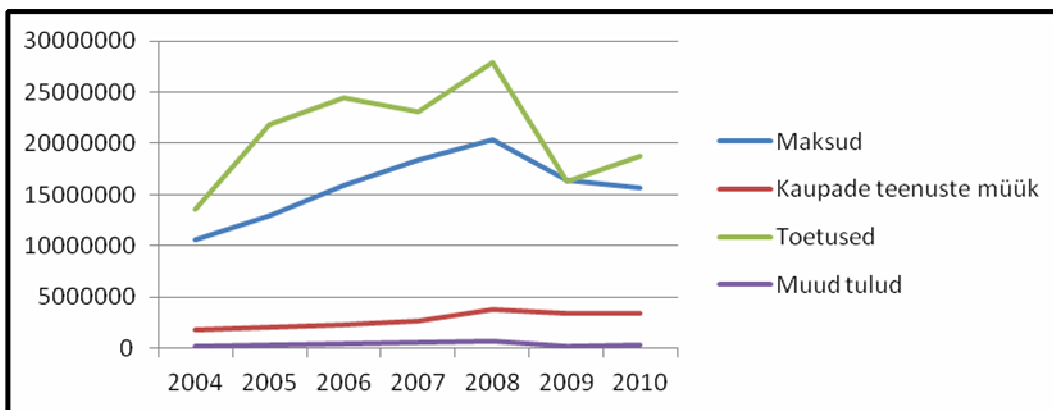
2.9.1. VALITSEMINE

Häädemeeste Vallavolikogu on 15-liikmeline. 2009.a. toimunud kohalike omavalitsuste volikogude valimisel osales 64,23 hääleõiguslikest vallaelanikest. Valitud volikogu liikmetest 10 kuuluvad valimisliitudesse ja 5 erakondade nimekirjadesse.

Vallavalitsus on 4-liikmeline. Olulisemate elualade (raamatupidamine, maakorraldus, arendustöö ja keskkond, ehitus, majandus) jaoks on olemas spetsialistid abivallavanema, vallasekretäri, nõunike ja vanemametnike näol.

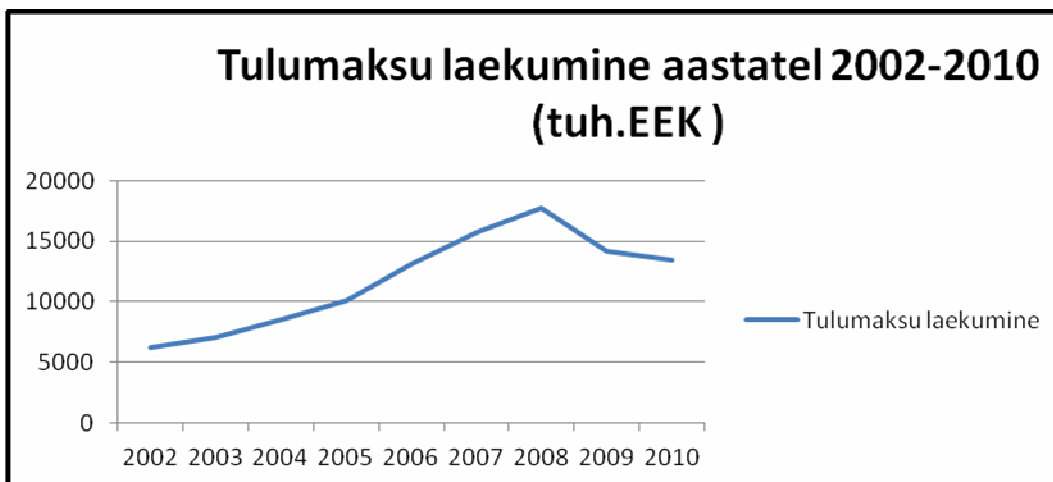
2.9.2. KOHALIKUD EELARVED

Vallaelarve tulude maht on aastatel 2004-2008 kasvanud, kuid aastatel 2009-2010 on toimunud langus sh maksude laekumise osas (joonis 1).

Joonis 1. Vallaelarve tulude maht 2004-2010.

Üksikisiku tulumaksu osa tuludes moodustab 2010 aastal ligikaudu 35%, samas toetused on 49 % aasta eelarvetuludest.

Joonis 2. Tulumaksu laekumine Häädemeeste vallas aastatel 2002-2010.

2010. aastal oli tulumaksu laekumine 13 427 000 krooni. Tulumaksu laekumise dünaamika aastatel 2002-2010 on esitatud joonisel 2.

Teostatud investeeringute maht on 2 miljonilt kroonilt 2004.a. kasvanud 8,7 miljonini 2006.a. Viimases summas on oluline osa EL toetusega turismi- ja keskkonnaprojektidel (kokku 4,1 miljonit) ja seltsimaja renoveerimisel (2,4 miljonit). 2005.a. tehti keskkoolihoone renoveerimisega seoses (8 miljonit kr.) investeeringuid kogusummas 9,7 miljonit krooni.

Vallaeelarve kulude osas moodustavad suurima osa kulud haridusele (keskmiselt 1/3). Järgnevad majandus- ja valitsemiskulud. Personalikulud moodustasid 2010.a. eelarvekuludest 67%, 2009. aastal oli osakaal 61 %.

2.9.3. KOOSTÖÖ ja SÕPRUSOMAAVALITSUSED

Häädemeeste vald kuulub Eesti Linnade Liitu.

Häädemeeste vald on MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu ja MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu liige.

Häädemeeste vallal on sõprusuhted [Hankasalmi](#) vallaga Soomes (sõprusleping 1992.a.), [Mjölby](#) kommuniga Rootsis (leping 1998.a.), Ainaži linnaga Lätis (koostööleping aastast 2000) ning Karmøy kommuniga Norras (koostööleping 2006).

Olulisematest koostööprojektidest tuleb nimetada (ajalises järjestuses) Häädemeeste noortemaja rajamist koostöös Mjölby kommuniga, INTERREG-i programmist toetatud piiriülese turismi ja ettevõtlusalast NICE-projekti koos Ainažiga, nelja riigi noorsoovahetusprojekte, aga ka INTERREG-i programmi projekti „Ühtlustatud piiriülene kaitsekorraldus ja seire Põhja-Liivi kaitsealadel kui tugi kohalikule arengule“. Osaletakse Eesti-Läti programmi projektides „Sinilipu poole Läänemere randadel“ (Beach Hopping) ja tuleohutusosalases koostööprojektis FireSafe.

Ainaži linnaga jätkub aktiivne kultuurialane suhtlemine, regulaarselt korraldatakse Põhja-Liivimaa Festivali. Iga kahe aasta järel toimuvad sõprusvaldade tippkohtumised. Võimalikud on uued koostööprojektid INTERREGi ja teiste EL programmide raames.

Vallavalitsus ja kohalikud ettevõtjad ning kolmanda sektori esindajad osalevad MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu ja MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu projektides.

2.9.4. VALLA ARENGUEELDUSTE JA PROBLEEMIDE ANALÜÜS

Analüüs viidi läbi 2004.a. SWOT-analüüsi meetodil, millega selgitati välja valla tugevused ja nõrkused ning võimalused ja arenguga kaasnedavad võivad ohud. 2007.a. toimusid paikkondlikud koosolekud, mille tulemusena selgus, et analüüsi tulemustes olulisi muudatusi ei ole vajalik teha.

SWOT-analüüsi eelistused

TUGEVUSED	NÕRKUSED
1 Soodne asend Via Baltica maantee ja rannaluidetega mere ääres	1 Noorte lahkumine ja negatiivne iive
2 Puhas ja omanäoline looduskeskkond koos looduskaitsealadega (Litemaa, Nigula) ning mereranna turismiettevõtlusega	2 Kvalifitseeritud tööjõu puudus
3 Haridussüsteem võimaldab I kooliastmel haridust omandada kodu lähedal ning kogu vallas on õppehooneid piisavalt	3 Vallateede halb seisukord ja hooldamine
4 Turvaline elukeskkond ja hea hoolekandesüsteem – sotsiaalkeskus, päevakeskus ja hooldekodu Häädemeestel	4 Nõrk ettevõtluskeskkond
5 Tugevad paikkonnakeskused ja külaliikumiste eestvedajad	5 Valla äärekülade mahajäämus võrreldes paikkonnakeskuste ja alevikuga
6 Valdavalt kogu valda kattev infrastruktuur - teedevõrk, kommunikatsioonid	6 Suured sotsiaal- ja hariduskulud ning väike tulu ettevõtluselt
7 Ajaloolisele kultuuripärandile toetuv arenev seltsitegevus	7 Vähene kohapealsete teenuste pakkumise oskus ressursside kasutamiseks (toitlustamine, suveniirid, majutus)
8 Head sportimisvõimalused uue spordikeskuse näol	8 Sotsiaalobjektide (koolid, lasteaiad, kultuuriasutused) kehv seisukord
9 Muusikakooli tegevus	9 Veemajanduse baasi amortiseerumine
10 Loodus ja maavarad: mets, savi, liiv	10 Vallasisene ettevõtjate, kolmanda sektori ja omavalitsuse vaheline nõrk koostöö
	11 Puudulik heakord
	12 Põllumaade madal boniteet ja vähene kasutamine (eriti vallakeskuses)
	13 Kasutamata tootmishooned
	14 Puudulik tänavavalgustus

11 Teenuste võrk: toidukaubandus, postiside, perearst, avatud internetipunktid raamatukogudes	15 Lavaga suure saali puudumine 16 Munitsipaalkorterite puudumine oluliste töötajate (õpetajad) jaoks
VÕIMALUSED	OHUD
1 Via Baltika majanduskoridori aktiivsem kasutamine 2 Väikeettevõtluse ja turismi arendamine läbi EL struktuurifondide 3 Naaberomavalitsustega ühisprojektide algatamine 4 Keskkonnaorganisatsioonidega koostöö 5 Rahvusvahelistes koostööprojektides osalemine 6 Välisinvestorite meelitamine 7 Omavalitsuse aktiivne osalemine riigitasandi otsustusprotsessides 8 Koolivõrgu optimeerimine	1 Puudulik riigi õigusloome ja poliitikate heitlikkus, mis hoiab kindlusetuse tunnet 2 Väikekoolide sulgemise järel sealse elanikkonna vähenemine 3 Seoses piiride avanemisega kuritegevuse kasv ja narkootikumide levik 4 Valla piiride muutumine seoses haldusreformi kavadega 5 Võimalik bussiliinide vähendamine äärealadel

SWOT-analüüsi tulemuse põhjal saab vallavalitsus alati tegutseda nii, et tugevusi ja võimalusi ära kasutada, nõrkusi vähendada ja ohte vältida.

2.9.5. KOKKUVÕTTEV HINNANG

Peamine murettekitav suundumus on elanikkonna vähenemine. Kõik meetmed laste sünni, hea hariduse omandamise, töökohtade tekke, kultuurse ja sportliku vaba aja veetmise võimaluste, korrastatud infrastruktuuri ja puhkemajanduse toetuseks on vajalikud, et pidurdada elanike arvu vähenemist ja panna alus arengule.

Haridussüsteem rahuldab kohalikke vajadusi, ent laste arv väheneb. Väikekoolide õpilaste arv on langenud allapoole üldtunnustatud miinimumi. Gümnaasiumiklasside ülalpidamine vallas on tulevikuarutelude teemaks.

Põllumajandusliku suurtootmise asemele pole tekkinud piisavalt uusi suuri tööandjaid. Ettevõtjad vajavad tuge ning alustajad koolitust.

Vallavalitsus saab vähendada ettevõtlusinfot ja Euroopa Liidu toetusvõimalusi.

Arvestades valda läbivat suurt inimhulka ja külalisi köitvat mereäärset loodust, kätkeb endas suurt potentsiaali puhkemajanduse laiendamise, sealhulgas turismitalude teke.

Infrastruktuuri osas on oluline vallateede korrashoid ning talvine lumetõrje. Järjest olulisem on kaasa aidata internetiühenduse jõudmiseks kõigisse küladesse ja taludesse.

Jäätmekava tegevuste elluviimise eelduseks on elanike teadlikkus ja koostöövalmidus sel alal.

Sotsiaalteenustega ollakse üldjoontes rahul. Eakad ja üksi elavad vanurid ootavad rohkem moraalset toetust ja abi majapidamise korraldamisel. Muret valmistab esmatasandi arstiabi kvaliteet ja kättesaadavus külades.

Uus spordihoone on üks parimaid maakonnas. Elementaarsete sportimistingimuste paranemist ootavad nüüd teised paikkonnad, nende seas vajab Metsapoole kool eluliselt võimlat.

Oma küla eest seismine ja hoogne seltsitegevus viib mitmesuguste tegevustega külakeskuste rajamisele.

Valitud külavanemate olemasolu igas külas aitaks kaasa paremale ühistegevusele, võimaldaks kohalikku aktiivsust paremini realiseerida (Kabli, Ikla).

Vajalik on Kabli supelranna jätkuv arendamine ja Treimani supelranna väljaehitamine avalikuks supelrannaks.

Üldplaneeringus tuleb tähelepanu pöörata eelkõige elamualade arendamisele ning tootmiseks sobivate maade määratlemisele.

Suurte investeerimisvajaduste ja olemasolevate laenude juures on lähiaastatel vaja tõsiselt tegeleda vallaeelarve kulutuste kokkuhoiuga, et investeeringud kiiremini võimalikuks teha.

Paikkondlikel aruteludel osales 2004.a.150 inimest, kes olid osavõtlikud ja koostöövalmid, 2007.a. toimusid arutelud külakeskustes ja 2011 toimus arutelu Häädemeeste Seltsimajas.

3. STRATEEGIA

Häädemeeste valla visioon väljendab seisundit, milles soovime Häädemeeste valda näha. Visiooni saavutamiseks määratletakse strateegilised eesmärgid ja nendeni jõudmiseks vajalikud tegevussuunad. Tegevussuunad on aluseks lähiaastate tegevuskava, see omakorda aastaeelarvete koostamiseks.

VISIOON:

Häädemeeste on kasvava elanikkonna* ja mitmekülgse ettevõtluse ning kauni loodusega turvaline vald.

* Häädemeeste vallas on märkimisväärne hooajaliste (sesoonsete) elanike kogukond, millest tulenevalt võib siinkohal elanikkonna kasv tähenda ka hooajaliste elanike kasvu.

3.1. STRATEEGILISED EESMÄRGID

1. Konkurentsivõimeline ja turvaline elukeskkond

Tulemused: väljaränne on peatunud, täheldada võib hooajaliste elanikkonna kasvu ja vanemaealiste tagasipöördumist (elamaasumist) koduvalda.

2. Aktiivne eneseteostus

Tulemused:

- Töötus vähenenud, suurenenud on edukate mikro- ja perettevõtete (nn elustiili ettevõtted) osakaal.

- Hooajalised elanikud osalevad sotsiaalmajanduslikes protsessides ja kohalikus ettevõtluses.

- Valla ettevõtjad osalevad ettevõtlust ja piirkondlikku arengut tugivates koostöövõrgustikes (nt turismi valdkonnas erinevaid teenuseid pakkuv koostöövõrgustik - Romantilise Rannatee kaubamärk).

- Vallas on võimalused harrastada kultuurilisi ja vabahariduslikke tegevusi sh kolmanda sektori toetusel ja initsiatiivil.

3. Kvaliteetne haridussüsteem

Tulemused:

- Valla haridusasutused pakuvad elukestva õppe teenuseid nii tasemeõppes kui ka vabahariduse valdkonnas. Tasemehariduses, sh gümnaasiumiastmes toimub pidev õppekava(de) arendamine ja kaasajastamine, lähtudes muutuva sotsiaalmajandusliku keskkonna vajadustest. Maakonna tasandil toimiv koostöö annab täiendavaid võimalusi õppekava(de) arendamiseks ja täitmiseks.

- Õpilased täidavad koolikohustust, põhihariduse järgselt õpib edasi enamus noortest, valla koolide õpilased osalevad edukalt maakondlikel olümpiaadidel.

- Eelkooliealistele lastele on tagatud alusharidus.

4. Atraktiivne üleestiliselt tunnustatud puhkepiirkond

Tulemused:

- Rannakupiirkonnast on kujunenud sõbralik ja terve elukeskkond, sh tarkadel lahendustel ning huvitavatel teenustel põhinev turismi – ja puhkepiirkond.

- Kasvanud on turistide kohaloleku päevade arv vallas paiknevates turismiettevõtetes; vallas on mitmeid erinevatele sihtgruppidele suunatud majutuskohi.

5. Tõhus omavalitsus

Tulemused:

- Kohaliku omavalitsuse tegevusega on elanikud valdavalt rahul. Trendina võib täheldada kohaliku omavalitsuse populaarsuse tõusu.

- Toimib ettevõtluse, kodanikuühiskonna ja avaliku sektori vaheline mitmekülgne koostöö.

6. Rahvusvaheline koostöö - „piirkond Euroopa ja maailmakaardil“

Tulemused:

- Häädemeeste vald on tuntud regionaalsel ja rahvusvahelisel tasandil.
- Häädemeeste vald on tunnustatud partner ja osaline rahvusvahelistes koostöövõrgustikes, sh on avardunud võimalused koostööks ettevõtluse, hariduse, teaduse, kultuuri ja noorsootöö valdkonnas, nt Põhja- ja Baltimaade Aalborgi kokkuleppe koostöövõrgustik, kultuuri ja haridusalased koostöövõrgustikud.

3.2. STRATEEGILISTE EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS VAJALIKUD TEGEVUSSUUNAD

1. Konkurentsivõimeline ja turvaline elukeskkond

- 1.1. Töökohtade loomise soodustamine
- 1.2. Elanikkonna toimetulekut toetava hoolekandesüsteemi tagamine
- 1.3. Kvaliteetse esmatasandi arstiabi kindlustamine
- 1.4. Jäätmemajanduse korraldamine ja saaste vältimine
- 1.5. Kaasaegse infrastruktuuri kujundamine
- 1.6. Turvalisuse tagamine
- 1.7. Hooajaliste kasutusega elamupiirkondade arengusuundade ja kasutustingimuste väljatöötamine (planeeringud, rakendusuuringud)

2. Aktiivne eneseteostus

- 2.1. Avaliku ja kolmanda sektori ning ettevõtete tegevusel investeringute ja toetuste aktiivne taotlemine
- 2.2. Täiend- ja ümberõppe korraldamiseks võimaluste pakkumine ja investeringute taotlemine
- 2.3. Huvialategevuseks võimaluste suurendamine ja investeringute taotlemine

3. Kvaliteetne haridussüsteem

- 3.1. Kõikidele lastele alushariduse omandamise võimaldamine lasteaedade kaudu
- 3.2. Õppekava täitmiseks vajaliku õppekeskkonna tagamine ja õppekava arendamine
- 3.3. Õppekvaliteedi tagamine
- 3.4. Haridust toetavates koostöövõrgustikes osalemine
- 3.5. Elukestva õppe ja vabahariduse valdkonnas võimaluste pakkumine ja investeringute taotlemine

4. Atraktiivne puhkepiirkond

- 4.1. Keskkonnainvesteeringute suurendamine
- 4.2. Loodusressursside hoidmine ja säästev kasutamine
- 4.3. Puhketeenuste hulga suurendamine ja kvaliteedi parandamine

5. Tõhus omavalitsus

- 5.1. Paremate võimaluste loomine otsustusprotsessis osalemiseks
- 5.2. Tegevuskeskkonda mõjutava teabe kiire hankimine ja elanikele edastamine
- 5.3. Valla tugevamaks kujundamine

6. Rahvusvaheline koostöö „piirkond Euroopa ja maailmakaardil“

- 6.1. Väärtuste esile toomine turundust ning positiivne infolevi, mis hõlmab loodusväärtusi rannikuala, erinevaid ja ainulaadseid loodusmaastikke, kultuurilist eripära ja tuntud ning traditsioonilisi üritusi, loomemajandust ja valdkondlikku kompetentsi, kaugtöö võimalusi.

6.2 Transpordikoridoride olemasolu ja vastavates protsessides osalemine (Via Baltica, Rail Baltica, kergliiklusteede arendamine).

6.3 Läti jt partneritega siduspiirkonna ja koostöö arendamine.

3.3. KÜLAKOOSOLEKUD

Külakoosolekud arengukava uuendamiseks toimusid jaanuaris-veebruaris 2007. Koosolekutel tõsteti üles ka probleeme, mille lahendamine ei kuulu kohaliku omavalitsuse võimaluste hulka, kuid mille teadvustamisel asjaosalistele saab vald kaasa aidata. Neid teemasid ei ole loeteludest välja jäetud. Olulised probleemid ja ettepanekud tegevuste kohta olid järgmised:

MASSIARU

- Joogivee madal kvaliteet – veeproovide tulemuste avaldamine
- Veetorustiku halb olukord – vajalik torustiku kaardistamine
- Liigvesi, eriti koolimaja juures
- Internetiühendus on ebastabiilne
- Staadioni väljaehitamine kooli juures
- Meditsiiniõe või arsti vastuvõtt 1 kord kuus
- Koolimaja edasine kasutamine

TREIMANI

- Metsapoolse kooli võimla ja õpilaskodu rajamine
- Metsapoolse kooli peamaja katuse renoveerimine
- Treimani rahvamaja remondi jätkamine ja lõpetamine. Kaaluda külastuskeskuse väljakujundamist puhkepiirkonnas.
- Jalgrattateede rajamine
- Looduskaitsete tegevuste arendamine Treimani-Ikla piirkonnas, s.h Treimani oja süvendamine ja puhastamine
- Treimani jahi- ja kalasadama arendamine
- Arstipunkti tegevuse jätkamine, kriitiline olukord kiirabi kohalejõudmisega

HÄÄDEMEESTE

- Hooldekodu renoveerimine
- Suurküla veetrassi renoveerimine
- Tänavavalgustuse renoveerimine
- Õpilaskodu rajamise võimaluste väljaselgitamine
- Erateede munitsipaliseerimise väljaselgitamine
- Jäätmemajanduse korrastamine, transpordivõimaluse tagamine

SOOMETSA

- Vallateede olukord Soometsa ja Võidu piirkonnas
- Riigiteede halb olukord
- Elektrivarustuse häired
- Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamine
- Koostöö looduskaitseala valitsejaga
- Perearsti- või õe vastuvõtt Soometsas
- Külakeskuse arendamine
- Valla rahaline tugi külamaja ülalpidamiseks
- Munitsipaal- ja sotsiaalmaa reserveerimine
- Jäätmemajanduse korrastamine
- Bussiühenduse sagedus, ootepaviljonid, nende valgustamine.

KABLI

- Museoloogilise pargi rajamine seltsimaja juurde koos tegevusturismi võimalustega (laevaehitusplats, lõkkeplats, parkimisvõimalus turismibussidele, tualetid ja pingid)
- Seltsimaja renoveerimine
- Raamatukogu laiendamine ja tingimuste parandamine
- Avaliku ranna rajamine
- Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide korrastamine
- Tänavavalgustuse korrastamine (taastamine)
- Lasteaia renoveerimine, II korruse väljaehitamine
- Kilingi-Nõmme TK kauplusehoone kasutuselevõtmise ettepaneku tegemine – näiteks noortekeskuse rajamiseks
- Kõnniteede ja kergliiklusteede rajamine
- Bussiootepaviljonide renoveerimine, ümbruse korrastamine

Enim esines kõikide paikkondade eelisvajaduste seas veemajanduse korrastamine ja vallateede olukorra parandamine. Muret tegi tänavavalgustuse puudulikkus.

4. TEGEVUSKAVA

Arengukavas seatud eesmärkide elluviimiseks on vallarahva ettepanekute alusel koostatud tegevussuundadele vastavate tegevuste kogumik. Tegevuskava tabelis (lisa) on tegevuste maksumused antud eurodes. Tegevused, mille järel maksumus puudub, on võimalik ellu viia vallavalitsuse töötajate igapäevaülesannete raames. Tabelis puudub vastutaja lahter, sest selgeks vastutuse koondumiseks lasub ülesanne arengukava elluviimiseks nagoonii valla täitevorganil – vallavalitsusel. Veerus pealkirjaga *Osalised* on nimetatud tegevuste elluviijad ning rahastajad. Tegevuskava suuremate investeeringutega seotud tegevused on kõik uued ettevõtmised, samuti sisaldub igas mitterahalises tegevuses lisaväärtust loov moment. Üksikud kulutusi nõudvad tegevused on jätkutegevused.

Valla investeerimisvõime seab kavandatavale tegevusele piirid. Oluline on kulutusi kavandada reaalses mahus. Vastasel korral tekib laenuvõtmise vajadus.

Tegevuskava lõpus olev investeeringute järjestus väljendab valla eelistusi. Kogu tegevuskava täpsustatakse järgnevas neljaks aastaks igal kevadel. Arengukava muutmine on aluseks järgmise aasta eelarve koostamise protsessile.

Hädameeste valla arengukava 2011 – 2020 koostamist koordineeris vallavolikogu Haridus-, kultuuri ja sotsiaalkomisjon koosseisus: Aire Koop – esimees, Merle Loring, Toomas Abel, Esta Vesik, Raimu Pruul, Tiiu Savi, Ülle Sulu, Ülle Iir, Marie Iir, Tiina Laidla, Ene Ilves, Evi Laarents, Maia-Liisa Kasvandik, Viljar Soomre, Lembit Künnapas. Arengukava aruteludel osalesid aktiivsed vallaelanikud.